Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Ми хочем тиші, хочем храмів. Ми хочем музики й садів. А всі залежимо від хамів, від хрунів, хряків і вождів. Ми всі залежимо від хамів! Від їхніх кланів і сваволь. У нас немає наших храмів, у нас немає наших доль… А їх все більше, їх – орда. Ми що не виборем, то втратим, і в цьому вся наша біда.

Ліна КОСТЕНКО

№ 7 (370)
16 лютого 2012 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

11 лютого у Коломиї зібрався організаційний комітет, рішенням якого утворили Громадський рух «Просвіти»

РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО!

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО РУХУ «ПРОСВІТИ» ДО КРАЯН

Шановна громадо!

На 21-му році незалежності Україні знову загрожує серйозна небезпека. Згортаються всі національно-демократичні здобутки, здаються, крок за кроком, українські позиції, зміцнюється авторитарний казарменний кланово-олігархічний режим промосковської орієнтації.

Особливу ставку роблять «верхи» на наступні вибори до Верховної Ради, щоб остаточно усунути народ від впливу на ухвалення доленосних рішень. Маніпуляції з виборчим законодавством, межами виборчих округів, розстановка на всі округи провладних кандидатів, купівля електорату і шантаж інакомислячих – стали основними засобами досягнення мети.

Пробудився нарешті заколисуваний солодкими обіцянками Схід, взявши на свої бунтарські знамена здебільшого соціальні гасла. Доведені зубожінням до відчаю, наші брати з Великої України все більше гуртуються в опозиційні до існуючого бандитського режиму ряди.

Ми не можемо байдуже спостерігати, як всі ключові пости в столичних кабінетах захоплюють чиновники, для яких не є визначальною національна ідея, або ж відкриті й цинічні україноненависники. Тому наше протистояння владному режимові повинно стати другим крилом української національно-визвольної революції з українською національною ідеєю як основною умовою державної незалежності. Тільки так, спільними зусиллями Сходу й Заходу, нам вдасться забезпечити цілісність і повноту національно-визвольного руху й разом будувати Україну нашої мрії – національну європейську державу.

Ми згуртовуємося сьогодні на принципах і прикладі позитивного досвіду історичної «Просвіти», що підготувала й виховала багатьох українських патріотів, героїзмі й самопожертві січового стрілецтва та повстанського руху, єдиного згуртованого поступу Товариства української мови імені Тараса Шевченка і Руху, що забезпечили перші демократичні вибори 1990 року та проголошення Незалежної Української Держави в 1991. Ми визначаємо для себе як головну і доленосну для майбутнього України мету – утвердити національну ідею, тому не дозволимо провладному кандидатові отримати мандат народного обранця до Верховної Ради України від нашої громади, не дамо можливості антинародній «більшості» отримати в його особі ще одного статиста й кнопкодава для проведення своїх антинародних і антиукраїнських рішень.

Навіть в умовах окупаційних режимів наша громада делеґувала до австрійського та польського парламентів найпередовіших і найавторитетніших патріотів-мужів, щоб відстоювати свої національні інтереси.

Ми закликаємо кожного свідомого громадянина, всі політичні партії і громадські організації національно-патріотичного спрямування, Комітет захисту України та Комітет опору диктатурі, молодіжні організації і рухи відкинути особисті, вузькопартійні амбіції і постати єдиною потужною силою, здатною подолати антиукраїнський режим і вручити мандат народного обранця щирому патріотові, вихідцеві з народу, висуванцеві й представникові нашої громади, який буде безкомпромісним у відстоюванні української національної ідеї, не заплямованому жодним прислужництвом провладному режимові, а не столичному варягові, для якого кар'єра й погоня за портфелем і посадою важили й важать більше, ніж інтереси України і громади.

Звертаємось до всіх молодих і юних, яким завдяки нашим демократичним завоюванням дане право вибору свого майбутнього. Україна майбутнього народжується сьогодні. В ній жити вам, вашим дітям і внукам. Якою вона буде, залежить від вашої позиції і вашого вибору. Не піддавайтесь спокусам обіцянок. Приєднайтесь до нас. Разом не пропустимо до влади вислужників антиукраїнського режиму. Ми це зможемо! Разом переможемо! Україна – наша держава. Не віддаймо її на відкуп холуям і запроданцям, під якою б маскою вони до нас не приходили!

З нами Бог! За нами – Україна!

Борімося – поборемо!

Слава Україні!

Ухвалили на установчому зібранні Громадського руху «Просвіти» 11 лютого 2012 року, м. Коломия

ДОПОКИ?!

НАХАБСТВУ «МОСКОВИТІВ» НЕМАЄ МЕЖ!

Відомо, що теперішня влада вивела з переліку об'єктів, що не підлягають роздержавленню (списку історичних пам'яток) Почаївську та Києво-Печерську лаври з наміром передати їх у власність Московському Патріархату. Вже зареєстрований відповідний проект закону. А це ж – українські святині, духовне і матеріальне історичне надбання українського народу. Отож не мовчімо! Треба бити в набат, аби нинішня влада не вчинила чергового злочину.

Московський Патріархат не має жодного відношення до українських святинь. Адже коли вони будувалися, то його ще й на світі не було.

Нагадаємо краянам про Почаївську гору. Це – споконвічна українська святиня, якою і нині, у вільній Україні, володіють не українці, а Московський Патріархат. Наші пращури пішо та кінно ходили сюди на прощу. Як справедливо пише Антоніна Листопад, можна побувати в Люрді, можна злітати в Єрусалим і Назарет, не можна не відвідати Почаїв, де вас чекають чотири Почаївські святині… Тут – свята вода зі сліду Богородиці на Почаївській скелі, яка тече тут з 1240 року Божого; чудотвора ікона Матері Божої, перед якою відбуваються духовні й тілесні зцілення з 1597 року Божого; мощі преподобного Йова Почаївського; Івана Заліза, родом з-під Коломиї, канонізованого в 1659 р. Б.; мощі святого ігумена Амфілохія Почаївського; молільника і провидця Якова Головатюка, родом з села Мала Іловиця поблизу Почаєва, канонізованого 12 травня 2002 року Божого.

Найбільша розбудова і розквіт святині припадають на час, коли там господарювали отці-василіяни – монахи Чину святого Василія Великого (1720–1830). Тоді був споруджений унікальний Успенський собор (1771–1782). Тоді 1773 року відбулася коронація Почаївської ікони Матері Божої коронами з Рима, освяченими папою римським Климентом XIV. Таким чином, Почаївська ікона Божої Матері була визнана всесвітньою християнською святинею. Мала відбутися й коронація преподобного Йова. Не встиглося, бо цар Микола I вигнав отців-василіян з Почаєва своїм указом від 8 жовтня 1831 р. (за старим стилем).

Прикро, що не було кому видати подібний указ протягом двадцяти років Незалежності щодо повернення Почаєва українцям. Натомість засилля русофільства в Україні стало ще нахабнішим. Гарно на Почаївській горі, молитовно й супокійно. Сумно на Почаївській горі – не видно українських строїв, не чути біля вівтарів української мови. Якщо хтось розмовляє українською, то йому не відпустять гріхів!

Виявляється, душу вкрасти навіть легше, ніж роздержавлену скарбницю. Наша офіра іде в чужу кишеню. У нашій святині моляться за російського царя і далі проголошують анафему Іванові Мазепі. Нас зневажають у нашій святині. То що ми за народ такий?!

Можна відмовити у Святому Причасті, але затулити від нас чудотворний образ Цариці Почаївської – не можна. Пречиста Мати Марія любить усіх: і православних, і греко-католиків, і протестантів. І Почаєва в Москву не перенести, чуєте? Він – наш, на нашій українській землі був, є і буде! Споконвічно!

Отож, віряни всіх конфесій, моліться й не будьте байдужими. Місцеві ради всіх рівнів, ухвалюйте рішення на захист Києво-Печерської та Почаївської святинь, шліть листи, рішення, телеграми Президентові, Верховній Раді. Громадські організації, приєднайтеся за всенародного протесту.

Господи, вислухай наші молитви й допоможи відстояти наші святині.

Підготував ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ***

ДАЙДЖЕСТ: «LIBERATION», ФРАНЦІЯ

НАС НЕ ПОДОЛАТИ!

Вирок у справі Тимошенко – шедевр. У зраді на користь Росії звинуватили ту, яка була символом звільнення України та її західної орієнтації! Клан українських олігархів, які згуртувалися довкола Януковича і його Партії реґіонів, демонструє, що не повторить помилки 2004-го і не допустить нової Помаранчевої революції. Але саме в момент, коли ситуація в Україні видається безнадійною, російська опозиція піднімає голову й масово виходить на вулицю, протестуючи проти сфальсифікованих парламентських виборів і режиму Путіна. Цей сценарій може повторитися в Україні. Скільки б авторитарні режими Росії та України не садили в тюрму таких людей, як Тимошенко, рано чи пізно їх змете розгніваний народ…

НАШОГО ЦВІТУ – ПО ВСЬОМУ СВІТУ

ЯК ЖИВЕШ, УКРАЇНЦЮ ЗА КОРДОНОМ?

Як відомо, наймасовіша трудова міґрація останніх років, особливо в країни Євросоюзу, відбувається за рахунок мешканців Західної України. Івано-Франківська область залишається однією з лідерів за кількістю трудових міґрантів. Край має тривалий історичний досвід трудової еміґрації.

Українська Всесвітня Координаційна Рада 20–22 лютого проводить в Івано-Франківську та Коломиї науково-практичний семінар «Заробітчани Івано-Франківщини: минуле і сьогодення». Його метою є дослідження причин і проблем як самих трудових міґрантів, так і реґіону, де відбувається такий масовий відтік трудових ресурсів. До виступу запрошені члени Президії УВКР, зокрема, народні депутати України П. Мовчан, І. Заєць, провідні науковці.

А тим часом Верховна Рада проголосувала за зміни до Закону України «Про правовий статус закордонних українців».

Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Ратушний позитивно оцінює ухвалення Верховною Радою України цих змін, оскільки вони відображають багато пропозицій, напрацьованих УВКР та озвучених на V Всесвітньому форумі українців. Так, спрощена процедура набуття громадянства для закордонних українців. Стаття 9 передбачає, що «закордонний українець, який перебуває в Україні на законних підставах, користується такими ж правами і свободами… як громадянин України за винятком встановлених Конституцією». Розділ 28 цієї ж 9 статті закону передбачає, що «закордонним українцям щороку встановлюється квота прийому до вищих шкіл у межах обсягів державного замовлення».

Зміни до закону передбачають створення спеціального органу виконавчої влади з питань співпраці з закордонними українцями (стаття 10). А також необхідності затвердження спеціальної державної програми повернення та облаштування закордонних українців в Україні.

Однак відхилена пропозиція про обов'язковість для виконавчої влади надання ґарантій задоволення національно-культурних і мовних потреб закордонного українства.

Та загалом УВКР вважає ухвалення закону Верховною Радою України в новій редакції позитивним кроком у забезпеченні правових, культурних і гуманітарних прав і свобод українців за кордоном. Важливо, аби він виконувався владою повністю.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ І МІСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ВУТ «ПРОСВІТА» ім. Т. ШЕВЧЕНКА ЗАПРОШУЮТЬ НА ВІДЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ РІДНОЇ МОВИ

Це буде творча зустріч з поетесою Марією ЩЕРБАТИХ (м. Київ), співачкою Зоєю СЛОБОДЯН, бардом Левком БОНДАРЕМ (м. Івано-Франківськ), поезією Олеся СТЕПАНЕНКА (м. Харків) і піснями Тризубого СТАСА (Станіслава Щербатих).

З теми спілкування вступне слово виголосить голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» професор Василь БОЙКО.

ВЕДУЧА – поетеса Любомира ГАВРИЛІВ.

Дефіляда відбудеться 19.02.2012 р. (в неділю).

ПОЧАТОК О 14.00.

Народний дім «Просвіта» (вул. М. Грушевського, 18).

Ласкаво просимо!

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ І МІСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ВУТ «ПРОСВІТА» ім. Т. ШЕВЧЕНКА НАРОДНИЙ ДІМ «ПРОСВІТА»

З нагоди святкування Міжнародного дня рідної мови запрошуємо вас на виставку вишивки обгорток на книги видатних діячів України та родинну виставку стародавніх і сучасних моделей одягу Наталії СИНИЦІ та Діани ГОВЕРИ, яка експонується з 17 до 24 лютого в світлиці міської «Просвіти».

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ – 17 лютого о 14.00 у Народному домі «Просвіта» (вул. М. Грушевського, 18).

Ласкаво просимо!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс – **91083**

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

МИ ЧЕСНО ЙДЕМ...

Зауваги щодо аналітичної записки Національного інституту стратегічних досліджень: нас знову хочуть розсварити

Поява аналітичної довідки **«Технології забезпечення інформаційної конкурентноздатної держави в сучасному світі: висновки для України»** на офіційному сайті Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України – особливо в частині, що стосується оцінки діяльності Світового конґресу українців та спроб протиставлення СКУ й Української Всесвітньої Координаційної Ради викликали неоднозначну реакцію в середовищі українських громад за кордоном.

УВКР вважає необхідним заявити свою позицію й дати відповідне роз'яснення.

УВКР є неурядовою (!) міжнародною громадською організацією, що координує діяльність об'єднань українців у більш як 40 державах світу. Вона була створена відразу після проголошення Незалежності України з ініціативи як представників української діаспори, так і власне українських громадських організацій в самій Україні.

Саме СКУ разом із Всеукраїнським товариством «Просвіта» імені Тараса Шевченка і товариством «Україна–Світ» є членами-засновниками УВКР. Вони були й залишаються найбільш представленими делеґаціями на всіх Всесвітніх форумах українців, що є найвищим статутним органом УВКР, а одночасно – і найбільшим зібранням світового українства.

Згідно зі Статутом, УВКР **«провадить свою діяльність демократичними методами на основі самоврядності та гласності й не претендує на централізоване керівництво українськими організаціями»** (ст. 1.4 Статуту УВКР). Організації УВКР самостійні в прийнятті своїх ухвал, рішень і заяв у межах своїх статутів і повноважень. УВКР вимагає від своїх членів дотримання головної мети діяльності, закладеної при її створенні й актуальної до сьогодні: **«Координації дій, спрямованих на зміцнення й розбудову незалежної, соборної, демократичної України та захисті етнічних, мовних, духовних й соціальних інтересів українців в усьому світі».**

УВКР вважає будь-які дії, спрямовані на протиставлення одних організацій закордонного українства іншим за будь-якою ознакою: чи то за місцем їхнього перебування, чи конфесійною приналежністю, чи за часом утворення, – неприпустимими, шкідливими й ворожими для світового українства загалом. Такі дії завжди припинялися і будуть припинятися керівництвом УВКР.

Саме це було одним із головних лейтмотивів V Всесвітнього форуму українців.

Українська Всесвітня Координаційна Рада свідома, що повноцінна робота в інтересах закордонних українців можлива за сприяння органів державної влади, як цього вимагає Конституція України.

Але сприяння і взаємодія не означає одностороннього використання чи розділення українських організацій за кордоном на «близькі» й «ворожі». УВКР також не залишається байдужою до фактів порушення прав і свобод українців у самій Україні, зокрема, фактів переслідування й використання судової системи проти політичних опонентів, фактів русифікації в гуманітарній, кадровій та освітній ділянках, обмеження свободи слова та цензури в ЗМІ. З цього приводу і після останнього Форуму Президія УВКР проголошувала відповідні звернення, заяви, ухвали.

«Ми вважаємо, що Світовий конґрес українців як організація закордонного українства, що має багаторічну історію боротьби за відстоювання українських інтересів задовго до постання незалежної України заслуговує шанобливого ставлення. УВКР і СКУ є партнерами й соратниками щодо захисту інтересів українців як за кордоном, так і в Україні, – заявив Голова УВКР Михайло Ратушний, коментуючи появу аналітичної довідки на сайті Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України.

Н. К.

P. S.: З повним змістом аналітичної довідки можна ознайомитися за адресою: www.niss.gov.ua/articles/466

ГІЛКА КАЛИНОВА

ЕНЕРҐЕТИКА РІДНОГО СЛОВА

Під такою назвою напередодні Міжнародного дня рідної мови у світлиці Косівської центральної районної бібліотеки відбулася просвітянська конференція. У ній взяли участь активісти «Просвіти», письменники, бібліотечні працівники, представники громадських організацій.

Вступним словом конференцію відкрив почесний голова Косівського райоб'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, письменник Богдан Радиш-Маринюк. Про проблеми розвитку і стану української мови в Україні й, зокрема, на Косівщині говорили запрошені на конференцію голова Івано-Франківської обласної організації СПУ – літературознавець і літературний критик Євген Баран, директор Косівської ЦБС Ярослав Семанишин, очільник відділу внутрішньої політики Косівської райдержадміністрації, журналіст, Василь Глібчук, заслужена працівниця освіти України, літературознавець Аделя Григорук.

Євген Баран, окрім аналізу стану мови, повідав про творчу атмосферу в обласній організації НСПУ, про нові книжки авторів, що проживають на терені області. Він критично й фахово оцінив літературний процес у Прикарпатському краї, а також розповів про свої екскурси в літпроцес, нові книги. На зустрічі були присутні автори художніх книжок Микола Близнюк, Василь Шкурган та інші.

Енерґетика рідного українського слова, попри всі негаразди в країні, випромінює все більшу духовну силу. Та не завжди та енерґетика, на жаль, доходить до читача, особливо – молодого... Над цим і повинні працювати й автори, й бібліотечні працівники, акцентувалось на зустрічі.

Богдан РАДИШ-МАРИНЮК

АГІЙ!

«ЗАТІПАНА» МОВА

Колись французький письменник Антуан де Сент-Екзюпері написав: коли я чую народну пісню п'ятнадцятого століття, то думаю, як низько ми впали. Це було сказане в 40-ві роки XX століття. Тож куди ми з вами провалилися в XXI столітті? Треба фундаментального дослідження науковцями нинішньої пісні, її складової мови. Саме про мову хочу поговорити.

Ми розуміємо, що є не один пласт мови. Один пласт – це мова літературних і наукових творів, другий пласт – вживання мови соціумом, який не є однорідним. Існує уявлення, що кожне покоління має свій словник. Якщо взяти галицький уріз суспільства, то маємо кілька мовних поверхів.

Найстарше покоління засвоїло мову своїх попередників, де вистачає полонізмів, германізмів (панування Речі Посполитої та Австро-Угорщини). Новітніше чи, умовно, середнє покоління, до мови батьків долучило русизми чи росіянізми і межі суржика розширилися. А що молоде покоління? На мою думку, їхня мова спілкування сіла в інвалідний візок і так, бідолашна, пересувається світом, жалібно дивиться й просить зглянутися і не калічити далі. Марні її благання.

Прислухайтесь, як вони розмовляють, на якій «фені» вони «ботають». А ще – росіянізм поганяє росіянізм. Найбільш поширене вживання чужоземного слова «тіпа». Очевидно, мається на увазі слово «типу», що українською належить вимовляти «на кшталт».

«Ну я, тіпа, слухав музику». «А ти, тіпа, читала Карпу?» «Ну і я, тіпа, йду і, тіпа, дивлюся, а вона, тіпа, до мене либиться, а я, тіпа, кажу: ти чого ржеш?»

Так, чи приблизно так, вони розмовляють.

А ще – всюди «поняв – не поняв» замість «зрозумів – зрозуміла». Якась тобі пошесть поміж народом ходить.

І всі кудись щось «несуть». Адміністрація «не несе відповідальності...» Та, певно, що не «несе», а просто «не відповідає». Бо це російською «не нєсьот отвєтствєнності». Чи говорить високопоставлений чиновник: «Я підняв питання». І не підірвався? Це ж бо російською «поднял вопрос», а в нас питання порушують, а не піднімають.

Звідки це мовне сміття, що засмічує чисту ріку нашої мови? А від низької культури людини, від її небажання читати, уважно дослухатися до перекладів фільмів у кінотеатрах, від лінощів, які не дозволяють заглянути до словника. А натомість щоденне, добровільне бомбування російськомовними телепередачами, слухання по бусах, кав'ярнях, дискотеках російськомовного продукту.

І взагалі якесь отупіння, байдужість до рідного слова й культури, української книжки, театру. Та, власне, до самих себе і до своїх дітей, внуків. Натомість вульґаризована мова, тотальне лихослів'я, безкультур'я мови й поведінки.

Що робити? Вчитися, як треба, читати, думати, долучатися до кращого. Роботи – не початий край.

Василь БАБІЙ

ТАЛАНТИ ТВОЇ, УКРАЇНО

МАЕСТРО З ВИДИНОВА

Свічка доброти, щирості й любові освітлює образ Василя Олексійовича Куфлюка – талановитого вчителя музики й математики в столітній ювілей від дня його народження.

Він народився 25 січня 1912 року в сім'ї селянина. Спочатку вчився в початковій школі, згодом – у Коломийській гімназії, яку закінчив 1931 року. З дитинства у нього був потяг до прекрасного – гри на мандоліні й скрипці. Василь продовжує навчання в Заліщицькому педагогічному училищі й у 1932 році одержує на Державних вчительських курсах у Львові диплом учителя народних шкіл. Згодом – праця вчителем у школі-інтернаті «Наш дом» у Варшаві з одночасним навчанням у консерваторії (вчительський відділ), університеті (математично-природничий факультет). Літні канікули проводить у рідному селі. Із жовтня 1939 року призначений директором Видинівської школи. Та роботу в школі перервала війна.

Після повернення з війни Василь Олексійович цілковито віддає себе вихованцям, навчаючи їх музики й математики. «Немає людей, позбавлених музичного слуху, – так вважав учитель. – Якщо дитина прийшла сама, за власним бажанням, бо хоче навчитися грати, їй не можна відмовити у цьому, адже музика здатна виховувати людину, вселяючи в її душу гармонію». «Жодного дня без рядка, без музичного диктанту, без слова до дитини і про дитину», – з таким девізом він жив і діяв. Одне з головних завдань – розвиток абсолютного музичного слуху. Більше сотні високопрофесійних скрипалів, баяністів, піаністів, трубачів, цимбалістів, контрабасистів, віолончелістів, диригентів, співаків – ази науки здобули у видинівського маестро. За відмінну роботу в школі одержує значок «Відмінник народної освіти». За тією щедрою наукою простували до Видинова народні артисти України Ніна Матвієнко і Микола Мозговий, Назарій Яремчук з синами, Раїса Кириченко. А учні сільського педагога сягали найвищих вершин.

«У кожного – свій вчитель, – сказала учениця Василя Олексійовича, – професор Київської консерваторії, композитор, лауреат національної премії ім. Т. Шевченка Ганна Гаврилець. – Василь Олексійович був моїм першим учителем музики. Це йому я завдячую тому, що обрала саме цей шлях у житті й обрала музику своєю професією...»

Вклюняються вчителеві його учні: Богдана Фроляк – піаністка, випускниця Львівської консерваторії, лауреат премії ім. Л. Ревуцького; Мирослав Максим'юк – контрабасист, випускник Московської консерваторії, який працює в камерному оркестрі під керівництвом Володимира Співакова; Юрій Мойсяк – піаніст, випускник Ленінградської консерваторії, нині – викладач Львівської музичної десятирічки ім. Соломії Крушельницької; Ольга Куфлюк – теоретик, випускниця Львівської консерваторії, викладач Чернівецького музичного училища; Іван Гордіца – трубач, випускник і викладач Астраханської консерваторії; Павло Аронець – баяніст, випускник Київського інституту культури, викладач Чернівецького культосвітнього училища; Тарас Миронюк – дириґент Київського симфонічного хору і керівник хору «Дзвони Подолу»; Мирон Миронюк – викладач Івано-Франківської духовної семінарії, керівник хору «Проаніма»; Любомир Равлюк – композитор, викладач Чернівецького педколеджу, лауреат конкурсів «Оберіг», «Первоцвіт», «Червона рута»...

Мабуть, безмежне учительське серце, раз на стількох вистачило його.

Навесні 1993 року кіностудія ім. О. Довженка зняла про Василя Олексійовича короткометражний документальний фільм «Маестро з Покуття». А через шість років, у березні 1999-го, перестало битися серце Великого Учителя.

Струни завмерли,
відчувши холод
пальців учителя.
Він віддалявся і дужчав,
вийшов за межі скрипки,
і скрипка скрипнула.
Темінь між струнами
й мовчання учнів,
мовчання без музики –
над селом.
Тільки б не довго,
тільки б не довго...

«Цей сум зостався в мені», – згадує директор Мирослав Аронець, його учень, заступник з наукової роботи Івано-Франківського обласного краєзнавчого музею.

Вихованці полетіли у світи і тільки вчитель залишається назавжди тут, у Видинові.

Ольга СТРИПЧУК, *методист РМК відділу освіти Снятинської райдержадміністрації*

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

КОЖНА СТОРІНКА – ІСТОРІЯ

У Голинській ЗОШ I–III ступенів відбулася презентація книжки Оксани Тебешевської «На крилах свободи» (рецензенти – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Луганського національного університету імені Тараса Шевченка Олена Горошкіна; кандидат філологічних наук, доцент кафедри українського мовознавства та прикладної лінґвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, докторант інституту української мови НАН України Людмила Шитик; заслужений учитель України, учитель української мови і літератури Бородянської спеціалізованої загальноосвітньої школи № 2 Київської області Лариса Шарапа).

Завідувачка шкільної бібліотеки Іванна Яцук у вступному слові розповіла про життєвий і творчий шлях талановитої вчительки, письменниці, просвітянки, перу якої належать поетичні збірки «На березі долі» (1997), «Тиша немовлених слів» (2006), книжки прози «Про що мовчить Михайлова скрипка» (1999, доп. 2006), збірник пісень (спільно з автором музики Сергієм Андрущаком) «Любові цілюще джерело» (2010), а також навчальні посібники «Українська мова. Збірник словникових диктантів. 5–11 кл.», «Нестандартні уроки з української літератури», «Роман Шухевич – символ нескореності України», «Стежками високої долі Степана Бандери», «Іван Мазепа – безсмертний гетьман українства».

Нова книга – збірник текстів для диктантів і переказів, присвячений 20-річчю Незалежності України. Він особливий тим, що читається, як історично-художня книжка, бо складений на основі опрацювання численних джерел, що розповідають про нелегкий шлях нашого народу до Незалежності, головні етапи українського державотворення, містять маловідомі широкому загалові факти про людей, які наближали українську державність, зокрема й представників інших національностей – Антона Кравса, Вільгельма Габсбурга (Василя Вишиваного) та інших.

Про використання книжок О. Тебешевської (як художніх, так і навчальних) у практиці своєї роботи розповіла вчитель української мови і літератури Світлана Голинська, а потім лунали пісні на слова Оксани Тебешевської, авторка відповідала на запитання, ділилася творчими планами.

Заступник директора школи Наталія Довжанська висловила щиру вдячність організаторам та учасникам такого цікавого й потрібного заходу, який додав нові штрихи до характеристики Оксани Степанівни – людини, залюбленої у рідний край і в рідне слово.

Надія ЯЦУК, *член наукового гуртка «Літературознавець» і «Молодої Просвіти» с. Голинь Калуського району*

ПОСТАТІ

НАМ БИ ЇЇ МУЖНІСТЬ

22 ЛЮТОГО МИ ВШАНОВУЄМО ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯЧКИ ТА ПОЕТЕСИ ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГЕРОЇЗМ ЯКОЇ Є ПРИКЛАДОМ ДЛЯ ІНШИХ.

Олена народилася 21 липня 1906 року в Іллінському під Москвою. Походила з української родини. Її батько – Іван Шовгенів, родом із околиць степового Слов'янська, був інтеліґентною й освіченою людиною. Мати – родом з Поділля – чуйна і добра жінка. Коли Оленці було п'ять років, Шовгеніви переїхали до Петербурга. З 1918-го родина замешкала в Києві.

І відразу Шовгеніви приєднуються до активного українства. Так, Іван Шовгенів стає міністром уряду Української Народної Республіки (УНР). Старший брат Сергій – вояком армії УНР. Та Українська держава не встояла перед навалою москалів. Отож родина перебирається до Чехословаччини (у Подєбради). Після знайомства з майбутнім чоловіком Михайлом Телігою, Шовгеніви переїжджають до Варшави. У Варшаві О. Теліга не була байдужою до громадського й політичного життя. Її цікавила кожна звістка, що приходила з поневоленої України.

Вона одразу ж береться за організацію літературного життя. Стає головою Спілки українських письменників. Згодом цікавиться діяльністю Організації Українських Націоналістів (ОУН), яка поступово набирала сили й ставала найвпливовішою громадсько-політичною силою в Західній Україні. У грудні 1939 року Олена зустрічається з Олегом Ольжичем. Ця зустріч була особливою, а для неї такою, що зумовила цілий етап у подальшій її долі. Адже Олег був членом ОУН, до якої згодом вступила і сама Олена. Як член ОУН вона активно працює в культурній референтурі ОУН, що її очолював Олег Ольжич. На плечі молодої жінки одразу впала важка, але цікава робота. Вона готувала ідеологічні й вишкільні матеріали, які відправлялися на українські землі.

З початком німецько-радянської війни вона перебирається до Києва. Та активність ОУН у Києві довго не могла бути поза увагою німецької влади. Перший удар ОУН завдали на Житомирщині. Тут у листопаді 1941 року неподалік села Базар ОУН з ініціативи невгамовного Олега Ольжича провела величну маніфестацію на вшанування роковин від дня розстрілу більшовиками учасників Другого зимового походу армії УНР.

Акція ОУН була масовою і стала виявом самостійницьких домагань українських націоналістів. Та після маніфестації почалися арешти й розстріли в Житомирі, Коростені, Радомишлі, інших містах і селах. Упродовж листопада і грудня тут були розстріляні сотні українських патріотів.

Над Оленою нависла смертельна небезпека, та вона не хотіла залишати місто. Отож усі свої зусилля вона спрямовує на роботу Спілки українських письменників. Багато діячів умовляли її покинути Київ, але вона про це і думати не хотіла. Вранці 9 лютого 1942 року Олена Теліга пішла до Спілки українських письменників, де вже була засідка ґестапо. За годину туди прийшов чоловік – Михайло. Олену та інших націоналістів розстріляли в двадцятих числах лютого у Бабиному Яру.

Розповідають, що у камері, де перебувала О. Теліга перед розстрілом, знайшли напис, зроблений її рукою: «Тут сиділа і звідсіль іде на розстріл Олена Теліга». Вгорі був викарбуваний стилізований під меч тризуб. Кажуть, що один із катів після смерті О. Теліги казав, що не бачив чоловіка, щоб так героїчно вмирав, як ця гарна жінка.

Юлія БАСАРАБ,
учениця Івано-Франківської ЗОШ № 5

СПОГАДИ

Це – спогади одного з мільйонів українців, які постраждали від сталінських комуністичних репресій. Правдива історія життя одного з борців за волю України, ще одна згадка по тяжкі минулі часи, які пережили українці, прагнучи здобути самостійність.

І ПІДНЕВІЛЬНІ – МИ БУЛИ ВІЛЬНІ

Люди часто говорять, що смерть шукає причини. Тому почну з причин. Мій батько, Кушнірук Дмитро Федорович, народився 1895 року в селі Торговиця Городенківського повіту на Станіславщині. Молодим хлопцем пішов на Першу світову війну. Воював на фронтах, на передових лініях, зазнав холоду, голоду і жаху війни, тому що в кожну хвилину можна було позбутися життя. Офіцери, даючи батькові небезпечні завдання, знали, що вони будуть виконані без найменшого страху. Під кінець війни він добровільно пішов у загін українських січових стрільців і відразу виступив на західний фронт проти поляків під Львовом.

Односельці не забули про своїх героїв. У літературно-меморіальному музеї Леся Мартовича є окрема кімната, в якій зібрані листівки про боротьбу повстанців ОУН–УПА за незалежну Україну. Зокрема, тут експонується іменна стрічка «Стрілецька Січ у Торговиці», де серед інших – і фотографія січового стрільця Дмитра Федоровича Кушнірука. Після закінчення війни батько повернувся додому, одружився, одержав частку землі від свого батька Федора, почав господарювати. Односельці придивлялись до батька, як він господарював, маючи його за мудру і досвідчену людину. В ті часи в нашому селі стара церква згоріла. В 1924 році під керівництвом мого батька громада села спорудила велику й простору церкву, яка і донині служить людям. Надалі, за польської колонізації, в селі побудували читальню, і батько був обраний головою читальні «Просвіта».

Експозиція «Стрілецька Січ у Торговиці» в музеї Леся Мартовича

До 1930 року в селі було спокійно, всі підтримували один напрямок у розвитку подій. Та потихеньку партії почали рости повсюди, як гриби. В той час половина села належала до Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО), а друга половина мала комуністичну орієнтацію. Так вийшло, що мій батько очолив антикомуністичний блок, який постійно ворогував із комуністичним. Цей факт надалі став однією з причин, за що мене переслідували ворожі нашій родині люди з рідного села, а потім, скориставшись нагодою, зробили так, щоб мене засудили.

При польській владі я закінчив шість класів початкової школи і здав екзамен до першого класу гімназії, але через хворобу навчатись не зміг. Не можу не згадати про школу те, що назавжди залишилось у моїй пам'яті, коли за невивчені уроки в ті часи вчителі дітей били, а за неслухняну поведінку били ще сильніше. Батьки дуже хотіли бачити мене освіченим, хоча знали, що моє здоров'я не дуже дозволяло здійснитись цим мріям. У той час практичні люди говорили, що де є більше дітей у сім'ї, то здоровіших давали у вищі школи, а слабших залишали для роботи в господарствах на селі. В 1940–1941 роках в сьомому класі я навчався вже за радянської влади.

У червні 1941 року розпочалась війна і прийшла німецька окупація. В ті тяжкі часи батько обирався до громадського уряду села, був заступником голови уряду. Це був ще один факт, який вплинув на мою подальшу долю.

13 лютого 1947 року я одружився. Моєю дружиною стала дівчина з села – Марія Семенівна Липчук. Трохи раніше, в 1946 році, мене прийняли вчителем 1–4 класів Торговицької школи, а в кінці року я вступив до Коломийського педагогічного училища на заочне відділення. На мою думку, те, що я зв'язався з учительською працею в нашій місцевості в такий тяжкий час було дуже ризикованою справою. Напевно, безпечніше було би йти до роботи десь в інший район, або навіть в іншу область. Не всім у селі сподобалось те, що я – виходець із сім'ї такого походження і вчителюю. Особливо не подобалось це тим, хто мав комуністичну орієнтацію.

В школі я навчав дітей читати й писати, а також – логічно мислити. Моя робота була під пильним наглядом з усіх боків: і інспекції, і влади, і вчительського колективу, і недругів. На відкритих уроках, що проводились у присутності інспекторів з відділу освіти, я проводив урок холоднокровно і впевнено. Після відкритих уроків до мене не було жодних претензій. У шкільному колективі не всім це було до душі, тому на мене були донесення в органи влади, що я, мовляв, навчаю дітей не того, що потрібно. Необхідно також сказати, що навіть серед товаришів-однолітків були такі, які мені заздрили, що я був при роботі. Я також розумів, що будуть робитись якісь справи, щоб нашкодити нашій родині. Мого батька як заслужену в селі людину не чіпали, але робилося все для того, щоб нашкодити йому шляхом руйнування нашої молодої сім'ї.

Минуло три роки моєї праці на педагогічній ниві в рідному селі, а потім мене перевели на роботу в село Олієво-Королівка Городенківського району. Я вже усвідомлював, що щось не те і справа йде до якогось логічного, не відомого мені, закінчення.

На початку вересня 1950 року почався навчальний рік. Я, як звичайно, ходив на роботу. Вже декілька разів я бачив, як офіцер відділу державної безпеки (МҐБ) крутився біля медичного пункту села і, як я зрозумів, пильно спостерігав за мною. Восьмого вересня той офіцер з двома автоматниками зайшли до мене на квартиру. Я писав за столом конспекти. Мене попросили показати документи, і, не довго розглядаючи їх, показали, не віддаючи в руки, ордер на арешт.

Я збирався, вже вечоріло, сонечко ховалось за обрій. Вийшли на дорогу. Офіцер зупинив вантажний автомобіль і мене повезли в районну в'язницю. Моя дружина, яка на той час була вагітною, надвечір вийшла на дорогу і з якимось чоловіком на підводі доїхала до Городенки. Потім через село Глушків трохи пішки, а трохи – бігом пізно ввечері прийшла додому в село Торговицю до моїх батьків. У той час дощ лив, як із відра, дружина промокла так, що на одязі не було сухого місця. Вона розбудила вдома всіх і розповіла про те, що сталося. До ранку вже ніхто не зміг заснути.

Василь КУШНІРУК

(Далі буде)

РІШЕННЯ

ВИЗНАЧЕНІ ЛАУРЕАТИ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

Про це повідомили в Комітеті з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

Лауреатами премії в галузі літератури стали **Петро Мідянка** за збірку віршів 2010 року «Луйтра в небо» (представлений на здобуття премії Асоціацією українських письменників) і **Володимир Рутківський** за історичну трилогію для дітей «Джури» 2007–1010 років («Джури козака Швайки», «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», представлений Держтелерадіо України).

У номінації «літературознавство і мистецтвознавство» перемогла **Тетяна Кара-Васильєва** за книгу «Історія української вишивки».

У музичному напрямку лауреатом став композитор **Віктор Степурко** за псалмодійство «Монологи віків» для змішаного хору і соло інструментів (у семи частинах на канонічні тексти).

Премія в номінації «образотворче мистецтво» присуджена художникові **Анатолію Криволапу** за цикл з 50 робіт «Український мотив».

Премії в номінації «концертно-виконавське мистецтво» та «народне і декоративно-прикладне мистецтво» цього року не визначені. Нагадаємо, Василь Шкляр 4 березня 2011 року звернувся до Президента Віктора Януковича з проханням відкласти вручення йому Шевченківської премії доти, доки не буде звільнений «українофоб Табачник». Після цього Янукович не включив Шкляра в номінацію на премію.

ПРОЕКТИ

«ШВИДКА» ПРИЇДЕ ШВИДКО

Івано-Франківщина планує ввійти до пілотного національного проекту «Вчасна допомога», завдання якого – створення реґіональної оперативно-диспетчерської служби для зменшення часу прибуття бриґад швидкої медичної допомоги до пацієнта (у місті – до 10 хвилин, у селі – до 20). З цією метою на базі станції швидкої медичної допомоги Івано-Франківська мають створити обласну оперативно-диспетчерську службу, а також мережу районних оперативно-диспетчерських служб. Головам Калуської та Коломийської райдержадміністрацій, а також міському голові Івано-Франківська рекомендовано вивчити питання щодо збільшення потужності чинних станцій служби швидкої та невідкладної медичної допомоги. Головам райдержадміністрацій доручено опрацювати питання щодо відкриття впродовж 2012–2013 років пунктів швидкої та невідкладної медичної допомоги в селах Красноїллі (Верховинщина), Трач та Рибному (Косівщина), Тисменичанах (Надвірнянщина), Нижній Липиці (Рогатинщина), Ясені (Рожнятівщина), Нижневі та Петрові (Тлумаччина), Татарові (Яремчанська міська рада).

ПОВІДОМЛЕННЯ

Загублене Положення Івано-Франківської обласної організації «Славія» Всеукраїнської асоціації жінок «Славія», зареєстроване обласною юстицією 02 червня 2000 року, вважати недійсним.

ВЧИНОК

ІНАКШИМ СЕБЕ УЯВИТИ НЕ МОЖУ

лікар-анестезіолог ОКЛ Андрій Олійник

Йшов концерт. Академічний камерний оркестр «Harmonia Nobile» разом з іспанськими музикантами представляв програму «В стилі танґо». Зачарований музикою переповнений зал раптом завмер від побаченого… Смичок з рук заслуженого артиста України, художнього керівника оркестру Олега Герети раптом упав додолу, а Олег Петрович похилився зі стільця. Та його моментально підхопила артистка оркестру Валентина Сенюк. Музиканти у шоці завмерли… Та із залу вибіг енергійний молодий чоловік і взявся професійно виводити зі стану клінічної смерті музиканта, роблячи зовнішню серцево-легеневу реанімацію. А тим часом викликали швидку допомогу, яка напрочуд швидко приїхала, та ще зі спеціальною апаратурою. І вже впродовж транспортування до лікарні життя музиканту, який підготував не одного альтиста і знаного не тільки в Україні, але й далеко за кордоном, рятували лікарі.

А хто ж той сміливий, небайдужий і, з усього видно, високопрофесійний лікар, який першим прийшов на допомогу? Андрій Ярославович Олійник працює лікарем-анестезіологом обласної клінічної лікарні вже тринадцять років. А народився в родині лікарів, закінчив Івано-Франквську ЗОШ № 11, медичний інститут, інтернатуру проходив в ОКЛ, там і залишився працювати. В сім'ї Андрія та Олени, яка також є лікарем, виховується двоє синочків – Тарас і Ромчик, які навчаються в ЗОШ № 5, опановують знання з музики і черпають з криниці родинного виховання людські чесноти.

Своє професійне сходження Андрій Ярославович розпочав з медичного училища, фельдшерської роботи, але вирішив стати лікарем-анестезіологом. Він вважає, що вміти швидко, оперативно рятувати життя – найвідповідальніша робота. А своїм умінням завдячує наставникам – завідувачеві кафедри анестезії і реанімації професору Івану Тітову, завідувачу відділу Ігорю Пулику, які збагатили його знаннями в інституті й інтернатурі і тепер по-товариськи діляться досвідом. Це вони прищепили йому любов до професії, підтримували й були поруч у відповідальні та складні моменти.

Саме те відчуття Андрія Ярославовича бути лікарем завжди і готовим допомогти будь-де людині оперативно і професійно, стали вирішальними в житті музиканта Олега Герети. Його життя продовжується, а чи це не найбільше щастя?!

У розмові з Андрієм Олійником, якого я назвала героєм, бо здійснив подвиг, він скромно відповів: «Я – лікар, інакшим уявити себе не можу». І це його покликання, якому присвячує своє життя, помисли і вміння. На думку лікаря, кожна людина повинна вміти надати першу невідкладну допомогу до приїзду лікаря, а в закладах, де буває велике скупчення людей, обов'язково повинні бути автоматичні зовнішні дефібрилятори і добре підготовлений спеціаліст. А ще дуже важливо – не розгубитись. Навчати необхідно вже, це не дуже затратно, але це допоможе врятувати найцінніше – життя.

Любов ЗОРІНА

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

У **ДМИТРА ЗАХАРУКА,** відомого політичного та громадського діяча, депутата Верховної Ради І-го скликання, першого голови Івано-Франківського облвиконкому демократичної влади, депутата обласної ради, 17 лютого – день народження.

Просвітяни краю знають Вас, Дмитре Васильовичу, як талановитого журналіста, письменника, одного з найактивніших авторів Концепції відтворення української нації та відродження української родини, до реалізації якої Ви докладаєте чимало зусиль.

Зичимо Вам, дорогий друже, міцного здоров'я, успіхів в усьому, чого торкається Ваш талант і щира українська душа.

Від імені Правління голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

ВІТАННЯ НАТАЛІЇ СИНИЦІ з днем народження

Сил з джерельної криниці,
І здоров'я, і натхнення
На щасливе сьогодення,
В будні й свята – на майбутнє!
Любляча бабуся й мати,
Дай Вам Боже щастя мати,
Аби руки золоті
Не боліли Вас в житті!
Щонайкращі сорочки
Матимуть від Вас книжки.
Ваші вишивки з душею –
Наче пісня над землею –
Радують і серце, й зір:
Від долин карпатських й гір
Вишиваємо узір.
З днем народження вітаєм!
Здійснення надій бажаєм!
У «Просвіті» Ви, як бджілка,
Працьовита, вміла жінка,
Ніжна, щира і привітна.
Дай Вам Боже тепла й світла!
Ще на много гарних літ
Радуйте людей і світ.

З повагою голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь БОЙКО

СЕРЦЕ – ДО СЕРЦЯ

ЛЕБІДЬ І ЛЕБІДКА – ВСЕ ЖИТТЯ У ПАРІ...

Вдвох вони долають,
розсікають хмари,
Вдвох вони –
у щасті, вдвох вони – в біді,
Лебідь і лебідка –
все життя у парі,
Лебеді кохають
тільки назавжди.

Саме 14 лютого ми звертаємось до теми кохання, бо цей день – незвичайний – День святого Валентина – Всесвітній день закоханих. І ніхто не може дати відповіді, коли, в якому віці приходить кохання, звідки його чекати, скільки разів можна кохати і чи існують рецепти кохання...

Перше побачення. Перші квіти від коханого. Перший поцілунок. Перша любов. Перше кохання запам'ятовується назавжди і хоч бувають почуття сильніші, проте перше – найсвятіше.

І в актовій залі Народного дому «Просвіта» було в цей день так тепло і зворушливо. Із глядацького залу на сцену піднімався хлопчик з букетом троянд і «валентинкою». Підійшов до дівчинки, прикляк на коліно, поцілував їй руку. Так трепетно починалося свято. А далі юна Надія Павлик, яка ще тільки починає пізнавати любов, задушевно виконала пісню «Моя мрія».

Щире слово кохання сповнене безлічі мрій, сподівань. Багато відомих людей неодноразово це передавали у своїх віршах, піснях, музиці. І ось юнак та юнка по черзі дістають «валентинки» й зачитують вислови про найвище в світі почуття, вони дарують їх людям.

Суцвіття музичних сувенірів про кохання в цей день дарували присутнім гурт «Будьмо!» та дівочий ансамбль «Дівчата заходу» Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету (керівник – В. Домшинський), художній керівник Народного дому «Просвіта» Орест Турок, народний артист України Михайло Кривень, вихованці Клубу обдарованих дітей НД «Просвіта» (керівник – Р. Денега), дитячо-юнацького клубу «Романтик» (керівник – Л. Полякова), спортивно-бального танцю «Діамант» (керівники – Світлана та Володимир Дзюби), танцювальний колектив «Галицька веселка» (керівники – Галина та Петро Ільчуки).

Сьогодні вишня вперше зацвіла,
Як та весна, квітучою порою,
А вже на скроні сивина лягла,
Ти пам'ятаєш? – Ми були з тобою.

І ось із залу під мелодію вальсу піднімаються двоє, які вже більш як півстоліття воркують разом – Надія та Орест Івасики. Звучать щирі привітання і вони, як колись, кружляють у вальсі, задушевно виконують пісню на слова Леоніда Глібова:

...До вас ще, верби ви мої,
Повернеться весна,
А молодість не вернеться,
Не вернеться вона!..

Після цього так і хочеться сказати: Живіть! Живіть довго і щасливо!

Нехай у вашому житті завжди буде кохання і любов до матері і батька, до землі, любов одне до одного.

Михайлина БОДНАР,
завідувач культурно-масової роботи, голова обласної організації «Жіноча громада»

ЮНІ ТАЛАНТИ

А Я СОФІЄЧКА – СОФІЯ...

Виспівує юна дев'ятикласниця з Бурштина Софійка Терлецька. І на всіх конкурсах зачаровує і навіть дивує своїм унікальним співом професіоналів, які ставлять їй найвищі бали. Бо дівчинка не тільки сценічна, не тільки з широким діапазоном голосу, а й чудово інтонує та й ще – співає серцем. Вона підкорила всіх виконанням пісень «Рідна мати моя», «Три поради», «Останні струни скрипаля», «Лебедина вірність», «Україна», «Чайка», «Таткова сорочка», які за складністю далеко не всі співаки старших категорій можуть так виспівати, як Софійка.

Співає дівчинка змалку, та серйозніше почала займатись два роки тому. І з того часу на Міжнародних і Всеукраїнських конкурсах виборювала перші місця, як і нещодавно – на Всеукраїнському конкурсі у Червонограді «Різдвяні зірочки» за сумою балів випередила виконавців не тільки своєї категорії, але й старшої.

Софійка не тільки чудово співає. Як каже її консультант із вокалу Михайло Стефанюк, такий природний дар Бог дає один на тисячу. Тож ми маємо щастя милуватись і радіти за нашу землячку, яка навіть відмовила продюсерам із Москви виступати на дитячому «Євробаченні» від Росії, бо хоче представляти Україну і серйозно готується до перемоги.

Та це ґраціозне й тендітне синьооке дівчатко ще й чудово грає на фортепіано. І знані піаністи наполягають на тому, щоб вона присвятила себе кар'єрі піаністки, бо так, як вона відчуває і передає музику, заслуговує уваги і дослідження.

Треба віддати належне дівчинці, яка ще й з любов'ю поєднує хореографію, навчання на відмінно в школі, гру на фортепіано, спів, конкурси, спілкування з друзями, дитячі забави – витинанки, малювання, ляльки... Так, цей унікальний алмаз огранюється вчителями, батьками, наставниками, композиторами, аранжувальниками операторами, які роблять відео- і звукозаписи.

Обласна «Просвіта» запланувала творчий звіт Софійки у програмі «Виколисана на українських піснях». І можливо, до десятиріччя – 20 вересня – буде записаний аудіоальбом. Радіє душа, що на нашій благодатній землі народжуються і зростають такі талановиті діти, які прославляють і будуть презентувати наш край у світі.

Рости, рости, Софієчко, співай соловейково. І хай Господь дає тобі сили високо літати.

Ганна КАЙДАН

КНИЖНИК

СІМ КНИГ ЯК СІМ СТРУН

ЖИТТЄВОГО СТАНУ НЕСТОРА ЧИРА

Свій творчий звіт член Національної спілки письменників України, голова літературної студії Надвірнянщини «Бистрінь», депутат обласної ради чотирьох скликань, перший лауреат літературної премії ім. Я. Дорошенка Нестор Іванович Чир провів у мистецькій світлиці обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка.

Працівники книгозбірні підготували виставку «Нестор Чир: талант і доля», на якій представили книги поета і про нього, періодику, на сторінках якої – не тільки вірші, але й літературні дослідження про феномен Нестора Чира – нафтовика за спеціальністю, борця за забезпечення прав людини, тонкого лірика, мужньої і небайдужої людини, якій болить душа від людських негараздів і яка завжди йде на допомогу людям, гуртує біля себе молодь, вміє зворушити добрим словом, підставити надійне дружнє плече.

Приємні слова товаришів-спілчан Степана Пушика, Ярослава Ткачівського, Євгена Барана, Ольги Слоньовської, Ганни Дорошенко і директорів – обласної бібліотеки Людмили Бабій, Надвірнянської ЦБС Марти Кушнерчук, вірші, прочитані автором та пісні на слова Нестора Чира, які представили Ольга Молодій, Ганна Макось, Галина Баранкевич та піаніст Артур Макось, творили ауру чистоти душі й помислів. Саме такими є його два поетичних збірники «Акорди срібної печалі» та «Білі сльози снігу», які яскраво засяяли в ґроні української поезії, з якої черпають і будуть черпати нащадки і голос сурми, і голос смутку, і почуття кохання, які випливають з душі, серця і розуму, зігрітих великою любов'ю. І будуть ще книжки, бо Нестор Чир – людина слова і діла.

Заходьте в бібліотеку і почерпніть з творчості поета для себе дорідних поетичних зерен.

Зорина ФЕРНЕГА

ВАРТО ЗНАТИ

МЕД І ТРАВИ – ДЛЯ ЗДОРОВ'Я!

Для наших предків мед у поєднанні з рослинними препаратами був цінним лікувально-профілактичним засобом. Про цілющі властивості продукту бджільництва неодноразово згадується в стародавніх літописах і травниках. Пропоную деякі з тих рецептів.

Кашель наші пращури лікували **відваром з буквиці лікарської** (народна назва – диман, саркозуб, бетонька, буква, бук-трава, золотушник, янівка) або відваром з насіння кропиви, в які після охолодження додавали трохи меду.

Чебрець з медом слугував добрим відхаркувальним засобом.

Корицею з медом змащували рани, що важко загоювалися, прикладали до ран також подорожник із медом або розтерту з медом цибулю (пору). Такі мазі ефективні, якщо обробляти ними рано часто.

Полиновий відвар з медом і содою допомагав при ангіні.

Подрібнене бурякове листя з медом корисне при лікуванні лишаїв.

При запаленні сідничного нерва пили **відвар із марени красильної** (народна назва – бріг, кроп, марена) підсолоджуваний медом.

Перетертий корінь буквиці, випитий із медовою водою, сприяв ліпшому травленню.

Біль голови допомагав угамувати **полиновий відвар з медом,** або **кашка з цибулі (пору) з медом** спожиті всередину.

Температуру збивали **чаєм із листків троянди,** який пили з медом.

Перетертим часником із медом лікували укуси собак, прикладаючи до ран у полотнинці.

Відвар з коренів пастернаку, підсолоджений медом, вживали для лікування печінки.

Розтерту траву лободи з оцтом, медом і содою прикладали до хворих місць при подагрі.

Дякуймо і плекаймо природу рідного краю та бджіл.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ЗНАЙ НАШИХ!

ТИ ВМІЄШ ТАНЦЮВАТИ?

У Народному домі «Просвіта» відбувся п'ятий відбірний тур (кастинґ) проекту «Танцюють всі!».

Танцюють всі! – це вже український варіант відомого міжнародного шоу («Гадаєш, ти вмієш танцювати?»), який уперше відбувся 2005 року в Америці.

Великий успіх після показу конкурсу на телебаченні став додатковим стимулом для талановитих молодих людей, які хочуть спробувати свої сили. Бо ж молодь потребує публічності, вона хоче виділитися, довести, що кожний – найкращий.

Найкращі учасники п'ятого сезону талант-шоу «Танцюють всі!» поїдуть у гастрольний тур містами України.

Найсильнішим танцюристам, які потраплять у двадцятку найкращих, танцювальні номери готуватимуть одні з найкращих хореографів України. Саме ця двадцятка й боротиметься за право називатися найкращим танцюристом країни. Причому робитимуть вони це у прямому ефірі. Щоправда, щоб потрапити на телеканал СТБ, потрібно пройти чотири етапи конкурсу.

На першому етапі – сольний виступ і в разі проходження – запрошення в Київ на змагання. Другий етап – треба затанцювати соло й виконати інші завдання хореографів і в разі успіху дістаєш путівки в Ялту. В третьому турі треба виступити в Ялті в різних жанрах танцю. Опісля переможці будуть запрошені до столиці на прямий ефір.

У нашому місті у відборі взяли участь майже сто претендентів. Це були учасники, які виступали вперше і які брали участь у попередніх турах, але в яких не вистачило сили для подальшого проходження.

Кастинґовий менеджер Дмитро Оніщенко відзначив, що рівень в Івано-Франківську був дуже високий. Щоправда, результати конкурсу поки не оприлюднені, вони будуть оголошені в травні.

А ми можемо тільки порадіти й підтримати нашу талановиту молодь, яка у нас є. Побажаймо їй сили й наснаги для подальшої боротьби. Ми – з вами!

Наталія ДЯЧЕНКО

ТВОРЧІСТЬ КРАЯН

СОНЕТАРІЙ КОЛОМИЯНИНА

Поетична творчість просвітянина Василя Рябого з Коломиї щоразу зростає і здобуває нове визнання шанувальників. Він – автор багатьох книжок, які високо оцінили літературознавці та видатні майстри пера. Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка поет Петро Перебийніс дав коломиянину таку оцінку: «Василь Рябий – неперевершений новатор не тільки за формою, а й за змістом. Власне він, як ніхто інший, виявляє тут виняткову цільність. У нього – своя архітектура. З міцною кладкою. З ажурною колонадою... Він плете вінки, як росяні сузір'я».

2008 року його книжка вінків сонетів «Жалоколаж» номінувалася на Національну премію України імені Тараса Шевченка. Письменник працює над наступною книжкою. Його новий вінок сонетів «Сологолос» опублікував у грудні 2011 року всеукраїнський часопис «Слово Просвіти».

Пропоную увазі читачів з рукопису новацію – малий вінок сонетів «Цвітопис».

Василь ГЛАГОЛЮК,
голова Коломийського міськ-районного товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка

ЦВІТОПИС

* * *

В мені живе весела світлотінь
Небоязка й водночас полохлива.
Лінійна чи пунктирна перспектива
Із множиною сяючих кутів.

Чи я у ній живу – нема різниці
До кого хто раніше і забрів,
Аби пізнати гаму кольорів
І прочитати світ на павутинці.

Я за натхнення дякую синичці,
Яку лише зіницею спіймав
І написав портрет на видноті.

А журавель у небі полетів,
Та дихання живопису іскриться,
Аж очі призаплющила пітьма.

* * *

Щось зображу на дзеркалі води.
Це будуть наймокріші акварелі.
І краєвидів тихі каруселі
Із сонця потечуть у холоди.

Щось намалюю дивне у повітрі
І думкою прозрілою зітру.
І можна цю продовжувати гру
До нескінченності, поки палітра.

А вітер пише пейзажі всесвітні,
Кладе штрихи, чаклун чи вічний див,
Із протиріччям творчої натури.

Туман прозорий олівець водив,
І силуети кольору води
Підносить райдуга у час похмурий.

* * *

Та звідки раптом білосніжний настрій
Й густа насиченість природних барв?
І пахне палімпсестами нектар
У кожній квітці – сонячнім багатті.

У пензель вмокнутий чи навпаки
Шукає слово шлях, і неповторна
Знаходить барвозміст рухлива форма,
І почуття струмують крізь думки.

Це діє вимір просторових бачень
І виливають душу олівці,
Щоб показати успіхи й невдачі,

Мов сльози щастя й смутку на лиці:
Як, набуваючи понять і значень,
Мінливість всіх тримає у руці.

* * *

І як не поклонитись барвокасті
За чари поетичних потрясінь,
Коли веде безмірна світлотінь
І скачуть вітроконі яблукаті.

У зливі фантастичних відображень
Гармонії любові й пекла драм,
Які виходять поза межі рам,
Художник серцем щось тобі розкаже.

За помахом незримої руки
Пульсують крапки й лінії, мазки.
І хоч освітлення змінилось трошки,

Усе ж таки не морщиться краса,
Куди Господь дорогу показав.
Тому сніжинка схожа на волошку.

* * *

В мені живе весела світлотінь.
Чи я у ній живу – нема різниці.
Я за натхнення дякую синичці.
А журавель у небі полетів.

Щось зображу на дзеркалі води.
Щось намалюю дивне у повітрі.
А вітер пише пейзажі всесвітні.
Туман прозорий олівець водив.

Та звідки раптом
білосніжний настрій
У пензель вмокнутий чи навпаки?
Це діє вимір просторових бачень.

І як не поклонитись барвокасті
У зливі фантастичних відображень
За помахом незримої руки.

Василь РЯБИЙ